POLTAVA UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У XXI СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів

(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

Полтава
2026

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

Присвячено 65-й річниці
Полтавського університету
економіки і торгівлі

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У XXI СТОЛІТТІ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
XLIX Міжнародної наукової конференції
студентів та аспірантів

(м. Полтава, 23 квітня 2026 року)

Полтава
ПУЕТ
2026

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)
А43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі ЗАБОРОНЕНО

Видано відповідно наказу по університету № 11-Н від 28 січня 2026 року.

Організаційний комітет конференції

Голова організаційного комітету – ***Н. С. Педченко,*** д-р екон. наук, професор, перший проректор.
Заступник голови організаційного комітету – ***Н. І. Манжура,*** завідувач науково-організаційного відділу.

Члени організаційного комітету:

Ю. С. Матвієнко, канд. пед. наук, проректор з науково-педагогічної роботи;
С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти;
О. В. Гасій, канд. екон. наук, доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти;
Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації;
С. І. Нестуля, д-р пед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту лідерства;
Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;
А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент директор Навчально-наукового інституту денної освіти;
Л. С. Франко, канд. екон. наук, директор Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі;
В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання;
Д. С. Семикоз, начальник відділу мультимедійного забезпечення;
М. О. Двірник, голова Студентської ради університету;
С. О. Дудник, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених;
Д. А. Посполітак, голова Наукового товариства студентів.

Редакційна колегія

Головний редактор – ***О. О. Нестуля,*** д-р іст. наук, професор, ректор.
Заступник головного редактора – ***Н. С. Педченко,*** д-р екон. наук, професор, перший проректор.
Відповідальний секретар – ***Н. І. Манжура,*** завідувач науково-організаційного відділу.
Відповідальний редактор – ***Л. М. Діденко,*** в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу.

А43 **Актуальні** питання розвитку науки та забезпечення якості освіти у XXI столітті : тези доповідей XLIX Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів (м. Полтава, 23 квітня 2026 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2026. – 1232 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-490-1

Збірник містить тези доповідей XLIX Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів. Проблеми, порушені авторами публікацій, вирізняються своєю актуальністю та новизною наукових підходів. Увагу зосереджено на висвітленні результатів наукових досліджень у різних галузях науки та якості вищої освіти.

УДК 001:378.014.61"20"(477.53)(082)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2026

ISBN 978-966-184-490-1

Є. Ю. Кислякова
Емоційний інтелект як чинник запобігання деструктивним конфліктам у командах 961

С. О. Корнійчук
Емоційний інтелект та його роль у міжособистісному спілкуванні 964

В. П. Левченко
Педагогічні технології у викладанні «Громадянської освіти» .. 967

Ю. В. Луб'янецька
Значення атракції у діловому спілкуванні 970

І. М. Музика
Способи подолання стресу та тривожності 973

Д. С. Онищак
Здоровий спосіб життя та фізична активність 976

М. Ю. Павлішена
Вплив соціальних мереж на формування громадської думки .. 978

М. Ю. Павлішена
Чому емоційний інтелект важливіший за високий IQ у сучасному світі? 982

Д. Ю. Паціюк
Невербальна комунікація у сфері публічного управління 985

Я. І. Римарчук
Рухова активність студентської молоді під час військового стану 988

А. Р. Роїк
Розвиток навчально-стратегічної компетентності старшокласників засобами гейміфікації у навчанні іншомовного читання 990

П. П. Самбурцева
Фізична активність як профілактичний та лікувальний засіб для здоров'я людини 992

єморозуміння, долати бар'єри у спілкуванні та формувати сталі соціальні зв'язки.

Список використаних інформаційних джерел

1. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. С.-Л. Гузелої. Харків : Віват, 2017. 608 с.
2. Bar-On R. The Bar-On model of emotional-social intelligence (ESI). Psicothema. 2006. Vol. 18. P. 13–25.
3. Caruso D. R., Salovey P. The Emotionally Intelligent Manager: How to Develop and Use the Four Key Emotional Skills of Leadership. San Francisco : Jossey-Bass, 2004. 256 p.
4. Hatfield E., Cacioppo J. T., Rapson R. L. Emotional Contagion. Cambridge : Cambridge University Press, 1994. 240 p.
5. Mayer J. D., Salovey P. What is Emotional Intelligence? Emotional Development and Emotional Intelligence: Educational Implications / ed. by P. Salovey, D. Sluyter. New York : Basic Books, 1997. P. 3–31.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ «ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ»

В. П. Левченко, *студент спеціальності Комп'ютерні науки, група КН фмб (9)-11*

Т. О. Костиренко, *викладач циклової комісії із загальноосвітніх дисциплін та інформаційних технологій – науковий керівник*

Полтавський фаховий коледж Полтавського університету економіки і торгівлі

Особливої актуальності «Громадянська освіта» набуває в умовах повномасштабного вторгнення та суспільних викликів, що стоять перед молодим поколінням. Для Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі викладання цієї дисципліни має додаткові особливості. Педагог коледжу покликаний не лише передати знання, а й сформувати активну громадянську позицію, здатність до відповідального вибору та готовність до участі в демократичних процесах.

Навчальна програма курсу студентів, які вступили на основі базової середньої освіти, охоплює сім змістових розділів: «Осо-

бистість та її ідентичність», «Права і свободи людини», «Людина в соціокультурному просторі», «Демократичне суспільство та його цінності», «Світ інформації та масмедіа», «Взаємодія громадян і держави в досягненні суспільного добробуту», «Україна, Європа, світ». Такий структурований підхід дозволяє поступово розширювати ключові компетентності та громадянську компетентність у студентів.

Метою навчання є формування цінностей (повага гідності, дотримання прав людини), поведінкових установок (відкритість, громадянська самосвідомість, відповідальність) та умінь і навичок (аналітичне й критичне мислення, здатність до діалогу та співпраці). Ці компоненти становлять інтегровану систему, де знання слугують основою для розвитку практичних громадянських навичок.

Педагоги Т. Бакка, Т. Ладиченко, О. Мокрогуз та ін. підкреслюють, що ефективне викладання громадянської освіти неможливе без суб'єкт-суб'єктної взаємодії, за якої учень є не пасивним реципієнтом знань, а активним учасником навчального процесу.

Т. Ремех акцентує, що цілі курсу – реалізуватись у життєвих ситуаціях, отримувати досвід взаємодії – досягаються лише за умови активної залученості здобувача до навчання.

У Полтавському фаховому коледжі Полтавського університету економіки і торгівлі використовується група методів.

По-перше, це дискусійні технології: Вони формують уміння аргументувати позицію, слухати опонента та досягати консенсусу. По-друге, це case-study та аналіз реальних ситуацій: робота з реальними суспільними кейсами (місцева громада, захист прав, новини, медіатекст тощо) формує здатність застосовувати теоретичні знання в конкретному контексті. По-третє, проєктна діяльність щодо прав і свобод, розвитку демократії.

Особливе місце в методиці займає розвиток медіаграмотності та критичного мислення – наскрізної теми курсу. Вправи на розпізнавання фейків, аналіз маніпулятивних технологій у медіапросторі, оцінювання джерел інформації є обов'язковими компонентами кожного тематичного блоку програми. За умов сучасного інформаційного середовища ці навички набувають першочергового значення для формування відповідального громадянина.

Серед ефективних форм організації навчання у коледжі слід виокремити: інтерактивні лекції з елементами рефлексії; семінари-практикуми; ділові та рольові ігри; дослідницькі завдання з аналізу нормативно-правових документів. Поєднання цих форм забезпечує реалізацію принципів діяльнісного навчання.

Цифровізація освітнього процесу відкриває нові можливості для викладання громадянської освіти. Використання комп'ютерних технологій дозволяє урізноманітнити форми роботи, підвищити мотивацію та наблизити зміст навчання до реального інформаційного, особливо для студентів спеціальності «Комп'ютерні науки». У коледжі доцільним є впровадження кількох ключових напрямів цифрової підтримки курсу.

Освітня платформа Moodle дає змогу організувати дистанційне та змішане навчання, публікувати навчальні матеріали, проводити тестування та збирати роботи здобувачів, які не встигли виконати завдання або пропустили заняття. Це приклади студентоцентризму.

Використання інтерактивних засобів навчання: Mentimeter і Slido – для проведення опитувань і дискусій у реальному часі; Padlet – для колективного збору ідей та рефлексії; Наурок, LearningApps і Quizlet – для ігрового закріплення понятійного апарату курсу. Такі інструменти підвищують залученість здобувачів і забезпечують миттєвий зворотний зв'язок.

Робота з відкритими ресурсами: аналіз матеріалів офіційних сайтів органів державної влади, місцевого самоврядування, правозахисних організацій, новин. Виконання практичних завдань із пошуку, перевірки та критичного аналізу онлайн-інформації безпосередньо формує медіаграмотність – одну з ключових компетентностей курсу.

Отже, сучасна методика викладання «Громадянської освіти» у коледжі органічно поєднує компетентнісний підхід, активні педагогічні технології та засоби цифрового навчання. Послідовне впровадження описаних підходів – від інтерактивних дискусій до роботи з онлайн-платформами – сприяє підготовці здобувачів фахової передвищої освіти до ефективного життя в системі демократичних суспільних відносин на основі соціальної взаємодії, громадянської участі та відповідальності.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бакка Т. В. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту) : підручник для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / Т. В. Бакка, Л. В. Марголіна, Т. В. Мелещенко. Київ : УОВЦ «Оріон», 2018. 240 с.
2. Гісем О. О. Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту) : підручник для 10 кл. закл. загал, серед, освіти / О. О. Гісем, О. О. Мартинюк. Харків : Ранок, 2018. 192 с.
3. Громадянська освіта та методика її навчання : підручник для студентів педагогічних закладів вищої освіти / за заг. ред. Т. В. Бакка, Т. В. Мелещенко. Київ : УОВЦ «Оріон», 2019. 320 с.
4. Ремех Т. Методичні матеріали для інтегрованого курсу «Громадянська освіта» (10 клас) : посібник. IREX. Київ, 2022. 253 с.

ЗНАЧЕННЯ АТРАКЦІЇ У ДІЛОВОМУ СПІЛКУВАННІ

Ю. В. Луб'янецька, *студентка спеціальності Міжнародні економічні відносини, група МЕВ б-11*
І. С. Тодорова, *канд. психол. наук, доцент кафедри педагогіки та суспільних наук – науковий керівник*
Полтавський університет економіки і торгівлі

У сучасному світі ділове спілкування займає важливу роль у професійній діяльності людини. Від уміння будувати взаємини з іншими людьми залежить успішність переговорів, ефективність роботи в команді та кар'єрне зростання. Атракція є одним з важливих психологічних чинників, котрий впливає на якість цих взаємин.

У психології атракція розглядається як процес формування позитивного емоційного ставлення однієї людини до іншої. У діловому середовищі вона проявляється у таких формах, як симпатія, довіра, відкритість до співпраці. Саме тому дослідження значення атракції у діловому спілкуванні є важливим та актуальним.

Атракція постає як результат дії багатьох чинників, до яких належить зовнішність, манери, стиль мовлення, спільність інтересів та цінностей [1]. У діловому середовищі вирішальними стають такі якості, як фахова компетентність, самовладання, приязність та вміння уважно слухати співрозмовника. Важли-